

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI HÍR

**A „Király Lajos” Eszperantó Baráti Kör Tájékoztatója
Miskolc**

2008 Augusztus

3. évfolyam 35. szám

Tartalom

JÚLIUS.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2008, az EGÉR – PATKÁNY ÉV is.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
ZODIÁKUS (huangdao)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2008 a Patkány éve.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Horoszkóp 2008: mit hoz a patkány?	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Domahidi Klára	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Úszásoktatás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
NYELV – NYELVEK éve.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Találkozó az Eszperantó parkban.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
VICC	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

AUGUSZTUS

ISTVÁN, ÉS A HÁROM LAJOS

Szent István király szobra Miskolcon

Kedves Olvasóink!

Ebben a hónapban újra megrendezésre kerülő eseményekre a hagyományörzők, történelmi íjászok mellett várjuk mindazokat, akiket érdekel a magyar történelem, hogy méltóképpen megünnepelhessük népünk nagy ünnepét, **augusztus 19-ét államalapító I. (Szent) István királyunk születésnapját, 20-át pedig mint alkotmányunk ünnepét és az új kenyér napját.**

A magyar Ország-gyűlés 1991. március 5-i döntése értelmében 1991-től **augusztus 20-a** a Magyar Köztársaság hivatalos állami ünnepe.

A fentiekből már tudják részben, miért adtam bevezetőnek a fenti címet. És ki a három Lajos, miért említem egyidejűleg őket is? Ezt most rendben elmesélem.

Augusztus 25-én a Lajos nevet viselőket üdvözljük, ünnepeljük itt, Magyarországon. Ilyenkor összejön a család, a barátok és a legtöbbször fehér asztal mellett gratuláunk az ünnepeltnek. De ha ő, az e nevet viselő nekünk kedves és nagyra becsült személy már nem lenne köztünk mert meghalt, virágot helyezünk sírjára, vagy emléktáblájához koszorút.

A három Lajos közül az első Dr. Ludwik (Lajos) Zamenhof; az eszperantó nyelv életrekeltője, a másik két Lajos: Király Lajos és dr. Győry Nagy Lajos.

1913-ban az első eszperantó nyelvtanfolyam beindításával dr. Győry Nagy Lajos indította el barátjával Dr.Kalocsay Kálmánnal a nemzetközi nyelv terjesztését Miskolcon. De amikor dr.Győry Nagy Lajos 1920-ban politikai okok miatt elhagyta Miskolcot, szerepét Király Lajos vette át. Király Lajos 1920-tól 1960-ban bekövetkezett haláláig vezette és szervezte az eszperantó mozgalmat Miskolcon. Ő középiskolai matematika tanár volt, következetesen építette ki azt az utat, mellyel Zamenhof nyelvének; az Eszperantó nyelvnek miskolci elismerését segítette elő. Emlékét a 2005-ben létrejött Eszperantó-Baráti Körün k neve is őrzi.

Életútjuk mutatja, hogy Király Lajos, és dr. Győry Nagy Lajos, egymás nyomdokán haladva az eszperantó nyelv elterjesztésén fáradoztak egész életükben

Mi a közös a négy ünnepelt személyben? A hitük. Hitük az Istenben, és hitük abban, hogy az ember Isten igéjével tud teremteni szeretetet, megértést, békét maga körül, melyek a feltételei a

fejlődésnek, a földi létezés sok problémája között az örökös megújulásnak, a boldogabb jövő építésének.

Most négyük közül dr. Győry Nagy Lajosról szólok. Vajon miért?

Kérem, olvassák el életútját és választ kapnak erre a kérdésükre.

Dr. Győry Nagy Lajos életútja

Győry Nagy Lajos, 1892. március 12-én született Gömörmihályfalván.

Édesapja vasúti tiszt volt. Elemi iskolai tanulmányait Felső-magyarországon több helyen végezte, attól függően, édesapját hová helyezte a vasút.

Gimnáziumi tanulmányait a felvidéken kezdte meg, de édesapja Miskolcra helyezése miatt itt, a „Lévay József” Református Főgimnáziumban folytatta 1906 szeptemberétől.

A gimnáziumban ismerkedett meg a vele egy padban ülő osztálytársával a későbbi dr. Kalocsay Kálmánnal (Ő orvosprofesszor, egyetemi tanár, költő, író, nyelvész, műfordító lett, ő vált az eszperantó nyelv Kazinczyjává), akivel egész életükre szóló barátságot kötött.

1909-ben érettségizett. 1913-ban fejezte be egyetemi tanulmányait Budapesten. Ügyvédi diplomájának megszerzése mellett elvégezte a Zeneművészeti Konzervatóriumot is hegedű szakon. Ügyvéd lett. Később, ügyvéd-bírói vizsgát is tett.

Az 1912. évi iskolai nyári szünidő alatt egy miskolci könyvüzletben meglátott egy eszperantó nyelvkönyvet és Kalocsay Kálmánnal együtt őszre már el is sajátították a nyelvet.

1913-ban Kalocsay Kálmánnal megszervezte az első miskolci Eszperantó nyelvtanfolyamot. Az 50 jelentkezőt két csoportra osztva ők tanították meg erre a nyelvre. (A tanfolyamot a miskolci Városháza dísztermében Dr. Giesswein Sándor pápai prelátus, a Magyar Eszperantó Szövetség elnöke nyitotta meg Hodobai polgármester úr támogatásával.) A tanfolyam színhelye Miskolcon a Deák utcai Kereskedelmi Iskolában volt.

Erről később: Kiel komenciĝis? /Hogyan kezdődött? – címmel visszaemlékezést írt. Ez az írása azonban, halála után az SZMT „Rónai Sándor” Művelődési Házánál levő egyéb eszperantista dokumentumokkal együtt sajnos elkallódott. Ennek létezését azonban igazolja Pál István írása: Szemelvények a miskolci eszperantó mozgalom történetéből.

Dr. Győry Nagy Lajost az első világháború végén hívták be katonának. F1918-ban az olasz fronton szerzett sebesülése miatt leszerelték..

A Tanácsköztársaság idején a forradalmi törvényszék jegyzője, majd vádbiztosa lett, mivel az akkori Magyarország politikai és gazdasági fejlődése ellenzőjének és megakadályozójának a Habsburg uralmat látta.

A Tanácsuralom bukása után, tevékenysége miatt Miskolcra Mezőcsátra száműzték 1920-ban. Onnan 1925-ben térhetett csak vissza Miskolcra.

A miskolci Avas hegyi harangtorony történetébe is beírta nevét Dr. Győry Nagy Lajos.

Így ír erről Novotny Gyula, Az Avasi Templom c. templomtörténeti munkájában:

„A harangtoronynak volt korábban órája, de az többször elromlott. Műemlék szerkezetét a toronyban megőrizték. ..Több évtizedes újabb némaság után az óra más szerkezettel és más technikával újra, 1941.május 19-én jelentette először az időt.... Ez ismét megszólaltatja az órákat és méri a múlt időt. Az órához negyedórákat verő harangjáték tartozik, mely a westminsteri,

wittingtoni és san micheli ütésre van hangolva és abban, hogy ütése három különböző dallamú, egyedülálló az országban...”Az isteni gondviselés jóságát, hogy szüleink 50. házassági évfordulóját megérhettük – szól Dr. Győry Nagy Lajos és dr. Győry Nagy István miskolci lakosok és egyháztagok adományozó levele – eléggé megköszönni erőnk nincs s ha arra gondolunk, hogy a Mindenhatóval szembeni hálaérzésünknek egyházunkkal szemben adjunk látható kifejezést, ez a lelkünket betöltő hálának csak szerény megnyilvánulása.”

Az adományozás emlékét őrzi a torony keleti falán elhelyezett fehér márványtábla szövege

„Az avasi harangjátékos toronyórát Isten dicsőségére és szüleik Győry Nagy Samu és felesége Mihályfalusi Forgon Irma 50. házassági évfordulója emlékére állították hálás fiai Lajos és István 1941. május hó 19-én.”

Ez a toronyórajáték, ma városunkban négy helyen hallható: a harangtoronyban, a Magyar Rádió Miskolci Stúdiója ezzel a szignállal jelentkezik és kezdi műsorát, a Déryné színház szünetjeleként, valamint a Széchenyi és Szemere utcák kereszteződésénél a sarkon levő óra zenéjeként. (Igaz, hogy a toronyórát és harangjátékát később az egyház ill. Miskolc város. újíttatta fel)

1946. augusztus 15-én kötött házasságot. Egyetlen leánya: Győry Nagy Ilona 1950. április 16-án született. Győry Nagy Ilona, édesapja zenészi nyomdokába lépve zenei pályán tevékenykedik, Miskolcon az „Erkel Ferenc - Egressy Béni” Alapfokú Művészeti Oktatási Intézménynél csellongongora szakos zenetanár. 35 évig a Miskolci Szimfonikus Zenekar csellistája ként tevékenykedett. Férje neve: Kiss Ferenc József.

Lakása: 3530. Miskolc, Petőfi u. 11. házszám

1953-ban szervezte meg Miskolcon a 2. sz. Ügyvédi Munkaközösséget, melynek ő volt az első vezetője a nyugdíjazásáig 1967-ig.

Dr. Győry Nagy Lajos úr, a Miskolcra visszakérelése után kis zenekart szervezett és házi-zenekarában sok jeles miskolci zeneértővel muzsikált együtt egészen a haláláig. Így például többek között Gombás Ferenc zeneiskolai csello-szakos tanárral, és Lökös Béla magyar tanárral is (Herédi Éva karnagy férjével).

De, nem csak muzsikált a szabadidejében, hanem sok eszperantó nyelvtanfolyamot is vezetett, (így pedagógusoknak is) vizsgáztatott és több eszperantó világkongresszuson is megjelent, mint az Egyetemes Eszperantó Szövetség (a Világszövetség) miskolci egyéni tagja (individua membro kaj delegito de UEA). A Magyar Eszperantó Szövetség Választmányi Bizottságának is tagja volt. Bárhol járt, mindig mindenhol beszélt ennek a nyelvnek a használhatóságáról, előnyeiről, kulturális értékéről.

Roppant jóindulatú ember volt, szerette volna, ha mások is úgy látják az egyetemes kultúra átadásának ezt a lehetőségét, mint ő. Szerette tudását másoknak átadni és mindig, és akkor, és ott segített, ahol arra szükség volt: hol jogi, hol csak egyszerű, az élet ismeretét igazoló tanáccsal.

A miskolci SZMT székházban (Kossuth u), majd az SZMT Művelődési Házában (Mindszent-téren) levő központi eszperantó szakkör elnökének Király Lajosnak az 1960. évi halála után dr. Győry Nagy Lajost választották meg az eszperantó klub és egyben az Eszperantó BAZ Megyei Területi Bizottsága elnökének is. Később irányítása alá került a Heves és Nógrád megyei eszperantista kulturális- és mozgalmi élet is. Elnöki tevékenysége idején sok jeles egyéniséget hívott meg. Ilyen vendége volt a klubnak többek között: a varbói születésű Gergely Mihály író, Ponor Tewrek Aurél csillagász és a Miskolcon is játszott szegedi színész, magyar és eszperantó nyelven is alkotó költő, író, színdarab-író: Baghy Gyula, akit méltán neveznek ma is az eszperantisták Petőfijének.

Dr. Győry Nagy Lajos nevéhez fűződik:

- 1, 1960-1980-ig az *eszperantó nyelv iskolai oktatásának bevezetése az északmagyarországi BAZ-megyében,*
- 2, *Miskolc-Tapolcán felavatta az Eszperantó-parkot* (sajnos azt a város már megszüntette, helyette a Bársony János u. és a villamos sín közötti területet nevezték el Eszperantó parknak, az Eszperantó-tér egyidejű megszüntetésével. Az Önkormányzat az egyház javára döntve az Eszperantó teret Szent Anna térnek nevezte át),
- 3, *Utcanev-javaslatok:* Eszperantó, a Baghy Gyula, dr. Kalocsay Kálmán és Király Lajos nevekre. Ezek az utcanévek, (kivéve a Király Lajos utcanévet,) csak dr. Győry Nagy Lajos halála után valósultak meg.

Dr. Győry Nagy Lajos kitüntetései

- 1, 1964. szeptember 14-én a Budapesti Tudományegyetemen: az 50 éven át kifejtett értékes szakmai tevékenységéért „aranyoklevelet” (aranydiplomát) kapott.
- 2, 1973. március 15-én A népművelés terén kifejtett munkájáért a „Szocialista Kultúráért” jelvényben részesült.
- 3, 1979. október 5 - én az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen: a 65 éven át kifejtett értékes ügyvédi tevékenységéért „vasoklevelet” (vasdiplomát) kapott.

Úgy vélem, hogy dr. Győry Nagy Lajos életútja gazdag volt a magyar és nemzetközi kultúráért végzett munkában. Ezért 2007-ben a Város Vezető testülete felé javasoltam részére a köztéri emlék-állítást, róla a lépcsősor elnevezését. Kérésem 2008. április 5-i ülésen meghallgatást nyert. Azonban a lépcsősor – avatásának időponja még nincs kitűzve.

Pásztor Lászlóné

HÍREK

Sportmúzeum

Lerakták Miskolcon a Sportmúzeum alapjait.

Az elmúlt évek során igen sok írott és fényképes anyag halmozódott fel, azonban hiányzott a hely ennek bemutatására. Ennek a legalkalmasabb helye Miskolcon a Sportmúzeum lesz, ahol várhatóan 32 sportág története, legkiválóbb képviselői elevenednek meg majd. Kiemelt helyre kerülnek majd az olimpiájokon kiemelkedő helyezést elért miskolci sportolók.

Nagy győzelem

A miskolci Német Csaba ismét megnyerte a Swiss Jura Marathon elnevezésű versenyt. Európa leghosszabb terepfutó versenyének első hat szakaszán kivétel nélkül a legjobbnak bizonyult a miskolci hosszútávfutó.

Miskolci Birkózó

A pekingi olimpiára utazó magyar birkózócsapatban hét kötöttfogású, köztük egy női versenyző – és három szabadfogású birkózó indulhat. Ennek a válogatottnak tagja a miskolci nehézsúlyú birkózó: Deák Bárdos Mihály.

(MINAP V.évf.29. száma alapján)

Kolonics

Folyó év július 15-én mindnyájunk megdöbbenésére Budapesten meghalt a 36 éves Kolonics György, a többszörös kenus olimpiai bajnok, akinek a nyári olimpiai játékokra történt felkészülés közben állott meg a szíve. A Sportszövetség és a magyar sportszeretők nagy bánattal búcsúztatták el a magyar sport e kimagasló alakját.

(TV műsorból)

Gyöngyös

Gyöngyösön került sor 2008. május. 23-29. között a IV. ORSZÁGOS VASÚTMOTIVUM kiállításra. A kiállítást a Gyöngyös Város Önkormányzata, valamint a Mátra Művelődési Központ támogatásával rendezte, a MABÉOSZ 10022. Bélyeggyűjtő Köre és a Gyöngyösi „Vincze Bertalan „Bélyeggyűjtő Egyesülete. Sajnos a filatélia hazánkban és külföldön egyaránt eléggé hanyatlóban van, de a Vasút Motivumgyűjtő Szakcsoportja hiánypótlásként létrehozta e páratlan látnivalót. Örömmel szolgál, hogy a közös összefogásnak látványos eredménye a mostani kiállítás.

Május 23-án 9.30-kor kezdődött a kiállítás megnyitója, amin közel 100 fő jelent meg. Ekkor került sor a legszebb anyagok elismerésére, a kiállítók díjazására.

Egy év munkája valósult meg, és teljesült Parragh Péter szakcsoportelnök nagy álma. Kapcsolatain keresztül sikerült idecsalogatnia Gyöngyösre külföldieket is, így lett nemzetközivé ez a kiállítás. Az IME (INTERNATIONALEN MOTIVGRUPPE EISENBAHNWESEN) itt tartotta meg a Vasút motívumgyűjtő csoportok 42. kongresszusát. Ezek a kongresszusok ünnepélyes összejövetelek is egyúttal, és vasúti szempontból mindig más különleges helyszínen rendezik meg.

A kiállítás felhívta a figyelmet Gyöngyös városára. A Művelődési Központ nagytermében 107 tárlóban 16 hazai és külföldi kiállító mutatta be szebbnél-szebb vasúti anyagát, amely méltón képviselte a vasút múltját, jelenét és jövőjét.

A magam részéről a vasút mellé az eszperantót is besoroltam a kiállítandó anyagok közé. A „Vasút és az Eszperantó” című anyaggal a vasúton túl az eszperantóra is felhívtam a figyelmet.

A vasutat és az eszperantót együtt elég nehéz kiállítani, mert nagyon kevés olyan anyag létezik, amely mindkettőt magában foglalja. Sajnos, a vasúti eszperantó bélyegzések, képeslapok, FDC-ék, levélzárak együtt egyre ritkábbak, mert nem fordítanak rá kellő hangsúlyt a hazai és nemzetközi rendezvények szervezői. Mindent dokumentálni kellene, mert a jövő nemzedéke csak arról fog tudni, amiről valamilyen dokumentáció fennmaradt.

A megnyitó napján megjelent a városi TV. Több újságban cikkeztek később erről a gyöngyösi kiállításról és adtak hírt a vasútról.

De korábban a kiállításról mint várható eseményről csak a MABÉOSZ újságjában, a Bélyeg Világban, a vasútfilában volt szó, leginkább tájékoztató jelleggel. Eszperantóul majd a HUNGARA FERVOJISTA MONDO-ban fog ugyanez a cikk megjelenni. Sajnos az eszperantisták részéről senkitől sem kaptam visszaigazolást, nem tudom, hogy volt-e eszperantista, aki elment megnézni a kiállítást. Úgy tudom, hogy Szilvási László körlevelet adott ki a környékbeliek részére, nem tudom reagált-e arra valaki is. A környékünkön csak Debrecenben működik Eszperantó csoport, Ebesen csak én vagyok egyedül eszperantista. A propagandát, ahol lehet, ott én mindig megteszem. Volt Eszperantó Kiállításom már Ebesen, Budapesten, Debrecenben, Nyíregyházán, most meg Gyöngyösön is. Bárhol a jövőben rendezhetek kiállítást, ha erre bárkinek is szüksége lenne.

A hat országból Gyöngyösre látogató külföldiek, a többnapos rendezvény keretén belül részt vettek a Mátrai Kisvasút kirándulásán. Mátrafüreden a Baba-múzeumot (mely magánmúzeum és előzetes megbeszélés, egyeztetés szerint látogatható), Gyöngyösön a Mátra-múzeumot és éremgyűjteményt nézték meg, Egerben borkóstolásra voltak hivatalosak.

A napok elrohantak, a kiállításnak vége, mindenki hazatért. Szerintem a kiállítás elérte a célját. A látogatók között, remélem, sok filatelista, vasutas, vasútbarát és eszperantista csodálta meg a kiállított anyagokat. Akik ott voltak, a kiállításról kellemes emlékekkel távoztak. Értük már érdemes volt dolgoznunk.

György – Ebes

Naplemente Festette és küldte: Domahidi Klára

Pásztor Adri

Castro és Krisztus

A Splitben, Horvátországban töltött májusi egy hét alatt esett is, fújt is, volt 37celsius fok meleg is.

Kevés pénzű magyar turistaként ott elhatároztam, hogy inkább 7 kilométert gyalogolok a moteltől a város túlsó felére levő kikötőig, de megkóstolom a valódi, az Adriai tenger mellett a saját fáján beérett - és nem kényszerített - narancsot. A saját fáján beérett, az igazi, a mézédés, a piacon hegyekben állott ugyan, de nekem drága volt.

A tervezett gyaloglás napján indult Trogirba egy kiránduló csoport. Annak találkozóhelyén akartam találkozni egy eszperantistával, aki csak akkor ért rá.

A sors, azonban másképpen rendelkezett. Amikor elindultam, még kora reggel volt. Kellemes szél fújdogált. Útközben azonban kisütött a nap és a hőmérséklet hamar megemelkedett. Hamarosan olyan meleg lett, hogy mire az út kétharmadát megtettem, már irgalmatlanul sütött a nap és az aszfalt is olvadozott.

Egy kissé hűsölni, betértem az autópálya közelében levő fás, bokros helyre. Ott nem volt mindjárt elég árnyék, így beljebb mentem a fák közé. Találtam egy élő sövény mellett egy alkalmas fát. Mellé ültem, a hátam nekivetve behunyt szemmel pihentem néhány percig, amíg valaki a vállamra tette a kezét. Rövidesen rájöttem, hogy nem ember, hanem egy jókora farkaskutya áll mellettem.

Az ijedségemet palástolva beszélni kezdtem a kutyához. Persze, magyarul. A hangomra megjelent egy fegyveres, egy katona. Igazolnom kellett, mi a nevem és mit keresek ott. Visszakérdéskor derült ki, hogy a fiatal ember újvidéki magyar fiú és most őrségben van. Ugyanis Fidel Castrót várták oda percekben belül. Így meg kellett értenem, hogy jó ideig nem mehetek sehova, sőt meg sem mozdulhatok. Így történt meg, hogy a fegyveres és a kutya az őrbódé előtt állott, én meg mögöttük hasaltam a fűben a sövény alatt. Fidel Castro jött is hamarosan. Előtte vagy harminc méterre haladt el díszlépésben, szalutálva, katonák sorfala között. Utánuk ágyúlövés hallatszott, mely után sokáig nem hallottam egy szót sem. Búcsút intettem a katonának és elindultam, most már frissebben a célom felé.

Mire a kikötőt elértem, a trogiri csoport és az eszperantista is elment. A neki szánt ajándékot: matyó, kalocsai és sárközi hímezéseket bevittem a spliti korzó egyik ajándékboltjába és felkínáltam eladásra. Az adás-vétel mindkét fél elégedettségére történt meg. A boltos gyönyörűséggel nézegette a terítőcskéket és érdeklődött, mikor viszek újabb árut. Különösen a matyó hímezések tetszettek neki. Kérdésemre adott válaszából csak azt értettem meg, hogy a Néprajzi Múzeumot ajánlotta megtekintésre. Időmilliomos voltam, hát elmentem oda. Ott értettem meg a boltos szándékát. A javaslata bölcs volt. A mi Mezőkövesdünk környékéről pár család áttelepült Horvátország egyik vidékére. Az egykori telepések a nyelvüket nem tartották meg, teljesen beolvadtak az őket körülvevő idegen népbe, de a kultúrájuk - hímezéseik, dalaik, szokásaik - megtartásával színesítik mai napig is a befogadó nép kulturális palettáját. A hímezések motívumai több száz éve megmaradtak a távoli jövő számára mindkét helyen.

Ezután megvettem a kívánt narancsot. Bámészkodás közben megkérdeztem, hova megy az éppen ott horgonyzó hajó. Mondták, oda-vissza hat óráig az útja. Számítottam. Ha ezzel elmegyek, láthatok is valamilyen soha nem látott szép tályat és vacsoráig még visszaérek a motelbe. Gyorsan döntöttem. Megvettem a jegyet.

A hajón először nem tudtam, mit csodáljak inkább. Magát a komphajót-e, a tovatűnő Split hófehér falainak ragyogását, a kék tengerben úszó sokféle halat, vagy a hajó közönségét.

Az utazás során midegyiket megfigyelhettem. A hajón egy gyermekcsoport is utazott. Zrínyi Miklós és Frangepán Ferenc képmásával díszített pólót viseltek a gyerekek. Egy töténelmi verseny győzteseként kapták a pólót és a szupetári utazást.

Amikor Brat' sziget székhelyéhez Szupetárhoz közeledtünk, megjelentek a sirályok és a távolból a sziget fehér falú piros tetős házait körülvevő fenyőfák között sok rózsaszínű foltocskát vettünk észre. Oleanderek voltak. A kékeszöld tenger ölelésében az egész olyan volt mint egy ékszer. A kikötéskor közölték, hogy a komphajó egy óra múlva visszafordul. Ha ezzel akarok visszatérni, ne menjek messzire.

Kérdésemre, hogy mit érdemes egy óra alatt megtekinteni, jobb felé mutattak. Elindultam és a temetőbe jutottam. A sírkert síremlékei olyanok voltak, mint nálunk bárhol. De a temető tele volt nyíló oleander fákkal. A fehérnek, a vaj színének, a rózsaszínek számtalan variációjával. Egy helyen még halvány türkizkék virágút is láttam. Korábban el sem tudtam képzelni, hogy ilyen színű is létezhet. Csodáltam az engem körülvevő illatos virágtengert, háttérben az Adriával. Aztán megpillantottam a kis kápolnát, benne márványból kifaragva a keresztre feszített Krisztust, Ivan Meštović alkotását. Soha ilyen szépet nem láttam. A szenvedés, a megbocsátás, a megbékélés szobra volt. A márvány színe, mintája, mint az emberi test színe és erei. A bőrön áttetszettek a kék erek. Lélegzetvisszafolytva álltam előtte és áhítattal csodáltam.

Tőle balra egy sírnál egy másik Krisztus szobor, ez bronzból. Gyönyörűen, mesterien kimunkált Meštović szobor volt az is.

Az egy óra gyorsan letelt. A komphajóval visszaindultam Splitbe. Közben elgondolkodtam. Igen jó lett volna látnom Trogirt is, ahová IV. Béla királyunk menekült a családjával a tatár invázió elől. De, mégsem baj, hogy azt a csoportot lekéstem. Nem bántam meg sem az etnográfiai - muzeumi sétát, sem a gyaloglást, sem a szupetári utat. Páratlan élményekben volt részem.

SPLIT

Füle Lajos

Vannak lelki küzdelmeink

Vannak lelki küzdelmeink,
Ahol valami eldől,
Mikor VALAKI ránk tekint
FÉNYKÉNT a végtelenből.
Mikor újult erőt nyerünk
Harchoz, szenvedéshez,
Mikor bennünk és általunk
VALAKI győzni képes.

(Brilantaj Stelaj 1.)

„IRIS” ESZPERANTO FESTIVÁL SZOLNOKON

A miskolci „Király Lajos „Eszperantó Baráti Kör két tagja: a Pásztor házaspár három napot töltött az „IRIS” Eszperantó Fesztiválon Szolnokon.

A 2008. július 7-én kezdődött Eszperantó Fesztiválra a megnyitás napján 45-en érkeztek meg, az egész időre jelentkezett 80 résztvevő közül.

A vendégfogadás ügyes szervezését dicséri, hogy a tatai rendezvényhez hasonlóan, itt is várták a vendégeket mind a vasútállomáson, mind a távolsági autóbussznál és gépkocsival szállították a vendégeket a helyszínül szolgáló kollégiumba.

Itt azonban a tatai rendezvénytől eltérően, a vendégeket nem fogadta eszperantó zászló és az utca elején sem adtak hírt az eszperantó zászlóval a járókelőknek, hogy az utcában levő kollégiumban eszperantó rendezvény zajlik.

A Szolnokon eltöltött három nap alatt magyar szót a magyaroktól sem hallottunk. Ez mutatta, hogy itt mindenkinek szívügye volt az eszperantó nyelv gyakorlása, a másik nemzetbeli eszperantista vendég előtt nem beszélt senki sem a saját nemzeti nyelvén.

Az első nap estéjén az ismerkedési estét Eszényi József, a MESZ alelnöke nyitotta meg pár szóval. Beszédében szólt az eddigi hasonló rendezvényekről, a fesztivál célkitűzéseiről, felhívta a figyelmet arra, hogy a rendezvény programja az üveg bejárati ajtóra van ragasztva, ahol az megtekinthető és nála valamint Harnyos Ferencnél a másik rendezőnél lehet jelezni az egyes rendezvényeken való részvételi szándékot. A bemutatkozás idején már nagyjából megismerték egymást a jelenlevők, de az ismerkedést hivatalosan Szabó Imre vezette úgy, hogy mindenkinek beszélnie kellett magáról és eszperantista tevékenységéről. Így tudtuk meg egymásról azt is, amit a személyes ismeretség kötésekor esetleg nem mondtunk el magunkról. Másnap meghallgattuk a lengyel Stanislaw Mandrak úr eszperantó nyelvtanfolyamának első óráját. Mondhatom, hogy a tanítás kitűnő nyelvismeretről és pedagógiai érzékről tanúskodott. Mi mindnyájan meg voltunk elégedve a Cseh (direkt) módszerrel történő tanítással. A kurzus hallgatói is ügyesnek bizonyultak, mivel a másnapi visszakerdezőkor és a következő tananyag elsajátítása során jól tudták hasznosítani az előző napon megtanult tananyagot.

Mind a városnézés, mind a szabadprogramok során kitűnő volt a hangulat, és nagy élvezetet jelentett számunkra a Múzeumi nyár Szolnok programjában a Vasúti Művelődési Házban a képzőművészek festmény kiállítása. A tárlat ünnepélyes- Cseh József általi - megnyitóján mindnyájan részt vettünk, mely után megcsodálhattuk a mozaik képként bemutatott Zamenhof portré festményt is. Az eseményen közreműködött „Anjo Amika”, a híres eszperanto-énekes nő és a szolnoki „Barátság” Eszperantó Klub művészpárja (P.Árpási Rózsamária és Prohászka Antal) is.

Cseh József eszperantista festőművész másnap előadást tartott az eszperantista művekben megjelenő humor formáiról. Nagyon élveztük a kiváló előadást.

A gyermek résztvevők festésben, fakanálnak babává átalakításában és gyurmából különböző tárgyak készítésében ügyeskedtek és, bizony nagy sikerrel. Most láthattuk, hogy utódaink is milyen ügyek és találékonyak. Ezúton gratulálunk nekik.

Harmadik nap, a hazautazásunk délelőttjén nyílt lehetőség könyvvásárlásra. A Belgrádban élő Tereza Kapista elhozta hozzánk Székely Tibor Temudzsin a puszták fia című, és a saját maga által írt három könyvét, hogy az Eszperantó Fesztivál résztvevői is megismerhessék azokat..

Mi nagyon elégedettek vagyunk a három napos szolnoki tartózkodásunk megszervezésével. Ezúton mondunk köszönetet a szervezőknek a sok munkáért és az ott jelenlevő eszperantistáknak a barátságáért.

Sok sikert kívánunk a további rendezvényekhez:

A Pásztor házaspár Miskolcról

Flendler György képei

Tudja Ön, hogy Európa mértani közepe éppen Magyarországon van?

Tállyán, a fából faragott fönix madárnál elhelyezett tábla igazolja a tényt, hogy ott van Európa mértani közepe.

Nos, a napokban mi ott jártunk és otthonában látogattuk meg az Északmagyarország régióbeli községben a „Kővirágok” Népdalkör vezetőjét *Kalina Ferencné* nyugdíjas tanítónőt.

Őt kérdeztük, milyen rendezvényük lesz az év második felében.

Sok színnel beszélt nekünk a község lakóinak mai életéről és arról is, hogy 2008. július 7-én Kodály Zoltán emlékére népzenei vetélkedőt szervezett a fiával Kalina Ferencsel. A rendezvény fővédnöke dr. Szóráth Judit, Tállya országgyűlési képviselője, aki egyben a zsűri elnöke is.

2008. szeptember 20-án lesz egy nagy rendezvényük, melyre a tállyai „Kővirág” Népdalkör Egyesület hét népdalos csoportot vár vendégül Magyarország különböző tájegységeiből. Ezek: Sellye, Zalakomár, Pálháza, Abaujszántó, Sajóvamos, Nyírlugos és Érpatakról érkeznek.

A szeptember 20-i Népzenei Találkozó részére Tállyán az Evangélikus templom ad helyet. Megtudtuk azt is, hogy Mezei Gábor az evangélikus pap olyan lelkes, hogy az evangélikus egyházi iskolában biztosít helyet a népdalkör próbáihoz és mind az iskolája, mind a templom falán elhelyezte a már kulturális történelmet író népdalkör elismerő okleveleit, kitüntetéseit, ahol azok megtekinthetők.

Ez a szeptember 20-i Népzenei Találkozó d.e. 11-órától este 17 óráig tart, közben lesz a csoportok ill. a meghívottak részére egy közös ebéd is.

Kalina Ferencné büszkén említette meg a község értékeit, melyek egyre másra születnek meg.

a községben élők közösségi tervékenysége, és egyben vendég képzőművészek szereplése során.

Szent László a védőszentje a Római Katolikus templomnak, jelentősek ezért a László napi ünnepek. A Rákóczi-kúria és a Maillot-kastély is biztos értéke a községnek. A régi főterem a felújított 19. századi eredetű Vincellér Ház is említésre méltó. Mellette áll a Református Templom.

A vonzerőt gyarapítja a Falu Ház, a sok-sok faragott alkotás mely a falut díszíti. A szép népi és úri hímzések alkotói is méltán híresek. A virágos parkok elkészítői és karbantartói, a világhírű borpincék és pincészetek a dalos kedvű, aranytorkú emberek és mindaz a sok hit és segítőkészség, mellyel a falu lakosai a mindennapi életet szebbé, a jövőt jobbá igyekeznek varázsolni, mindezek képezik a mindennapok értékét.

Sok sikert kívánunk mind a tállyai és abaujszántói, mind a többi népdalkörnek, a rangos találkozóhoz.

Pásztor Lászlóné

Pál István

SZEMELVÉNYEK A MISKOLCI ESZPERANTÓ MOZGALOM TÖRTÉNETÉBŐL VI. rész

- folytatás -

-

Egy korszak lezárult - Dr. Kalocsay Kálmán halála

1976. február 27-én elhunyt Dr. Kalocsay Kálmán. Nem csak a magyar, de a külföldi eszperantisták is gyászolták. Temetésén a miskolciak is megjelentek Máriabesnyőn. A londoni Eszperantó klubban 1976. március 5-én az Eszperantó Világszövetség elnöke többek között ezeket mondta: „Kalocsay azon kevés emberek egyike, kinél a mese és valóság ugyanaz. Megtisztelve érzem magam, hogy nem csak egy embert, hanem egy történeti jelenséget ismertem meg, nem csak egy barátot, hanem az eszperantizmus legjobb és legnemesebb értelemben vett megtestesülését. A szellem megmarad mindörökké. Legyünk hálásak, hogy Kalocsay élt”. Az 1931-ben elhunyt Teophile Cartról - a 45 év multával - Kalocsay által mondott, de rá is illő szavakat tudjuk róla mi is elmondani: „Zavartalanul és gyámoltalanul nyögünk a csapás alatt, de a nagy szellemek számára nem vég a halál. Elment, jaj, meghalt, de megmaradtak tettei”.

Még ebben az évben (1976) beszámol Király Ildikó – Király Lajos unokája – angliai eszperantó útjáról. Utána hangfelvételtől lejátszották Dr. Kalocsay Kálmán megzenésített költeményeit és 1961-ben Miskolcon mondott beszédét.

Dr. Győry Nagy Lajos 1976 áprilisában Tátralomnicra (Tatranská-Lomnica) vezette a miskolci eszperantisták küldöttségét. A szlovák eszperantisták májusban viszonzták a látogatást. 1976 nyarán a Pásztor házaspár lengyelországi körútján a Lengyel Eszperantó Szövetség biztosítja a szálláshelyeket a két miskolci aktivistának.

(A külföldi eszperantistákkal a testvérvárosi kapcsolatok útján találkoztak többször személyesen is rendezvényeiken a miskolciak. E kapcsolatokat Temesi István, Dr. Győry Nagy Lajos és Batta Barnabás szervezték. Ezen kívül Busai Mária miskolci tanár nő szirmabesenyői általános-iskolai eszperantó csoportja létesített cserelátogatásokat bolgár úttörőkkel.)

1976. év végén a TEB titkári adminisztrációs feladatokat – személyi ellentét és munkahelyi elfoglaltság miatt - átvállalni nem tudó Pásztor Lászlóné lemond a TEB titkári funkcióról. Ezután a klubéletben igen, de a mozgalmi életben nem vesz részt

Szó van arról, hogy helyette a munkát majd Lukács Gusztáv végzi el, de a turista ügyeket, és a mozgalmi élet szervezését Batta Barnabás viszi tovább Pásztor László klubtitkári és szervezőtitkári változatlan aktivitása mellett. Lukács Gusztáv a klub képviselőjét látja el több kül- és belföldi eszperantista rendezvényen, kongresszuson. Részt vesz egy alapfokú közvetlen eszperantó-nyelvoktatásban (Cseh-metódus szerint). Eredményes vizsgát tesz.

Emlékezetes miskolci országos találkozó 1977-1981 Hét évtized, Vas diploma, és Pro Eszperantó

300 szereplő - Vendég: Barla Anna

1977. április 23-án a Rónai Sándor Művelődési ház színháztermében 5 miskolci / Avas-déli, Selyemréti Vörösmarty utcai, Fadrusz J. Táncsics téri és a szirmabesenyői iskolából több mint 300 úttörő adott műsort a Barátság-hét alkalmából. Busai Mária szakfelügyelő vezetésével ülésezett az Eszperantó Tanítók Szakmai Munkaközössége. Május 21-22-én 16 A és 3 B-kategóriás szerezte meg a diplomát. Kedvező lépés, hogy a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen Király Ildikó 10 egyetemi hallgatót tanít az eszperantó nyelvre.

1978-ban a Hazafias Népfront megyei bizottságának nemzetközi klubja is részt vesz a márciusi Barátság esten, melyet a miskolci eszperantisták rendeznek. Áprilisban az Országos Eszperantó Diákköri találkozón Sárospatakon Dr. Győry Nagy Lajos tartott előadást Zámenhofról, a nyelv alkotójáról.

Gyulán 1978 nyarán is megtartják az Országos Eszperantó Vetélkedőt. Itt a 6. osztályosok csapatversenyét az általános iskolások nyerték meg Szirmabesenyőről..

A Rónai Sándor Művelődési ház Eszperantó csoportja fölveszi az „Ora duopo Kalocsay-Baghy” nevet.

A Nemzetközi Barátsági-hét mindig alkalom volt az Eszperantó ünnepekre. Így volt ez 1978 február 23-án is. Három pedagógus / Busai Mária, Olajos Károlyné és Zsilka Ildikó/ készítette fel a szirmabesenyői úttörőket, szám szerint 60 zöldnyakkendősként. A Hazafias Népfront képviselőjében végig nézte a műsort Barla Anna és Bíró Péter, akik a Lehóczky Béla által vezetett Miskolci Munkás Eszperantó Csoport tagjai is voltak.

1978 őszén rendezték meg a miskolciak a 3. „Aütuna Migrado”/ Őszi barangolás/ turista programot, melyet Batta Barnabás szervezett. A negyediket 1979-ben a pécsiek rendezték.

Az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetemen 1979. november 5-én vette át Dr. Győry Nagy Lajos a Vas Diplomát 65 éves ügyvédi munkásságáért.

A Borsod megyei Eszperantó Bizottság kezdő, haladó és felsőfokú nyelvtanfolyamát kezdték meg Miskolcon, Rónai Sándor Megyei Művelődési Központban. A nagyrészt budapesti előadók által vezetett tanfolyamok 50 órák és 10 vasárnap délelőtti konzultációk után adtak lehetőséget az eszperantó oktatására is feljogosító diploma megszerzésére.

Országos Találkozó - Két napos program

1978. január 23-án az Országos Eszperantó Oktatási Bizottság elnöke, Barcsay Zsuzsa Miskolcon meglátogatta az Eszperantó Tanító pedagógusok Munkaközösségét és a Megyei Művelődésügyi Osztályt. Az 1978/79 oktatási évben 9 iskola 19 osztályában 311 úttörő tanult eszperantót a megye területén. Főként Miskolcon és Szirmabesenyőn.

Az Ora Duopo Kalocsay-Baghy Eszperantó csoport 1979. márciusban köszöntötte Dr. Győry Nagy Lajost, a Megyei Eszperantó Bizottság elnökét 87. születésnapja alkalmából, akinek az 1912-13-as évekre való visszaemlékezéséről hangfelvétel készült. Júniusban 3 tagú küldöttség járt Kassán az ottani Eszperantó Klub megalakulásának 55. évfordulójára rendezett ünnepségen. Készülve az Országos Vasutas Eszperantó Találkozóra, új táblákat helyeztek el Miskolc-Tapolcán az Eszperantó-parkban és a Baghy Gyula utcában.

A 15. Országos Vasutas Eszperantó találkozó két napján /1979.jun.30-júl.1/ minden megvolt, amely a résztvevőknek ezt a miskolci eseményt emlékezetessé tette. A vasutasok fóruma Dr. Bácskay István és dr. Halász József vezetésével, a 3 részből álló kiállítás, melyet Szuchy Róbert, a Hazafias Népfront titkára nyitott meg, az ünnepi ülés, melyen résztvett Elfride Krause, a Nemzetközi Vasutas Eszperantó Szövetség titkára, a Világbéke Eszperantó Mozgalom oklevelei és az ünnepi kultúrműsor, amelyből kiemelkedett a szirmabesenyői úttörők műsora, és a MÁV Járműjavító üzem férfi kórusának eszperantó nyelvű dalai. Július 1-én 3 kirándulást szerveztek. Az egyik célja Aggtelek volt, ahol megkoszorúzták a barlangban lévő Eszperantó márványtáblát, a másik a Zámenhof utcától kiindulva az Eszperantó téri koszorúzás után a diósgyőri várlátogatással a lillafüredi Eszperantó forráshoz vezetett, a harmadik pedig Miskolc-Tapolca nevezetességei között a Baghy Gyula utcát és az Eszperantó parkot is érintette.

Hét eszperantista évtized - Posztumus Pro Esperanto

A miskolci Szociális Otthonnak két eszperantista lakója volt a 80-as évek elején. Az egyik Lehóczky Béla, a másik Gerő Zsuzsanna. Az előbbi 1925-től a miskolci munkás eszperantó mozgalom vezéralakja, az utóbbi ekkor választja társnak az eszperantó nyelvet. Gerő Zsuzsanna is tagja Miskolc új eszperantó csoportjának, melyet 1980 februárjában alakítottak meg és a neve: Magyar Eszperantó Szövetség Egészségügyi Bizottságának Miskolci Csoportja. Az alakuló ülésen jelen vannak Miskolc orvos eszperantistái és szimpatizánsai. A megalakulást Dr. Körmendy Györgyi és Dr. Zaletnyik Pál szervező munkája eredményezte. A csoportban Gerő Zsuzsa a jegyzőkönyvet vezette eszperantó nyelven a csoportban végzett eszperantó-mozgalmi munkáról. Tagjai közül többen eszperantó nyelvű szakmai előadásokkal hívták fel magukra az ország és külföld figyelmét.

A miskolci 3. /vasutasokkal 5./ Eszperantó csoport megalakulását már nem érthette meg Dr. Győry Nagy Lajos, a Megyei Eszperantó Bizottság elnöke. 88 éves korában – egy sajnálatos utcai baleset következményeként – 1980. február 19-én elhunyt. Március 9-én kapta volna meg a Magyar Eszperantó Szövetség „Pro Esperanto” megtisztelő kitüntetését, így azt az Eszperantó Szövetség közgyűlésén a miskolci küldöttek vették át és adták át a hozzátartozóknak. Az Avas hegyi református temetőben a temetésén/február 23-án/ a miskolci eszperantisták mellett a Magyar Eszperantó Szövetség vezetősége és más városok eszperantistái is jelen voltak. A gyászbeszédet Csizsár Ada mondta a MESZ részéről.

Ősszel tovább folynak a levelező és esti eszperantó nyelvtanfolyamok a „Vörösmarty Mihály „Művelődési házban és a „Rónai Sándor” Megyei Művelődési Központban. Dr.

. Fehér Miklós eszperantó műfordításaival és nyelvtani összeállításával hívja fel magára a figyelmet. 1978-80 között Miskolcon 45 hallgató tett A és B nyelvvizsgát.

Vasutasok mozgalma - Szövetkezeti Napok

Mindkét miskolci vasutas eszperantó szakcsoport szervez tanfolyamokat és rendez előadásokat. 1981. február 17-én a Vörösmarty Eszperantó csoport taggyűlésén részt vesz dr Bácskay István a Magyar Eszperantó Szövetség vasutas tagozatának elnöke is. Ez a vasutas Eszperantó Csoport fennállása óta /1969 óta/ jól szolgálta az Eszperantó ügyét. A MÁV Járműjavító Üzem eszperantó Csoportja 1954-től működik. Felhívással fordult az üzem szocialista brigádjaihoz a nyelv tanulására. Tanfolyamvezetőnek Vári Mártát kérik fel. A Vasutasok szakszervezete támogatja ezt a munkát. A szombathelyi Országos Ifjúsági Találkozón 6 miskolci vasutas fiatal vesz részt.

1981-ben Miskolcon tartották meg az Országos Szövetkezeti Napokat. Külön könyvsátorban eszperantó kiadványokat árusítottak, propaganda szórólapokkal igyekeztek a miskolciak híveket szerezni a nemzetközi nyelvnek. Többen jelentkeztek tanfolyamra is. A Szövetkezetek Országos Központja elismerését fejezte ki Batta Barnabásnak, a Megyei Eszperantó Bizottság elnökének.

1981 végén az alapfokú vizsgát tett eszperantisták igényelték, hogy rendezzenek társalgási, beszédkésztséget fejlesztő tanfolyamot. A négy hónapos tanfolyamra sokan jelentkeztek.

- folytatjuk -

Buddhista ereklyék kiállítása Budapesten: Beküldő: Simcsik László Miskolc

VICC

Egyik reggel az igazgató bemegy az irodájába, és ott találja az egyik osztályvezetőt, amint épp a titkárnővel csókolózik. Felháborodva rákiált:

- Géza, hát ezért fizetem magát?
- Nem, uram, ezt ingyen teszem.

(Napilap: Északmagyarország)

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI HÍR

Pásztor László, Pásztor Lászlóné H-3530. Miskolc, Arany János u. 35. 4/2.

Tel.: + 36 70 206 1739

Tel.: + 36 70 570 8895

E-Mail: pasztor.laszlo4@chello.hu

Weblap: <http://kiralylajos.extra.hu>

MSN: pasztor.laszlo4@chello.hu